

**Svar på fråga 2024/25:719 av Rebecka Le Moine (MP)
CSAM-förordningen och källskydd**

Rebecka Le Moine har frågat mig hur jag avser säkerställa att krypterade tjänster inte övervakas, så att till exempel journalisters källskydd garanteras.

Sexuella övergrepp mot barn är ett mycket allvarligt samhällsproblem. Det gäller inte minst i den digitala miljön. Vi talar om en närmast oöverskådlig volym av övergrepp som sker digitalt, och den rapporterade förekomsten av övergrepps bilder på barn som delas har ökat dramatiskt över tid. Det får förödande konsekvenser för de barn som den så kallade CSAM-förordningen har till syfte att skydda. Det är också skälet till att regeringen sökt hitta vägar att föra förhandlingarna om förordningen framåt.

Förordningen har förhandlats sedan maj 2022 och för regeringen har det varit centralt att öka rättssäkerheten och precisionen i förslaget. Under förhandlingsarbetet har flera förslag till avgränsningar lagts fram som rör just den föreslagna spårningen

i kommunikationstjänster och hur tekniken ska användas i det fall en spårningsorder utfärdas.

Av förslaget framgår att spårningen ska ha till enda syfte att upptäcka övergreppsmaterial och att en spårningsorder endast kan användas som en sista utväg om andra mindre ingripande åtgärder är otillräckliga. Annan information som av legitima skäl delas till journalister och andra yrkesgrupper omfattas inte av eventuell spårning. Samtidigt finns kontrollinstanser och sanktionsmöjligheter för att säkerställa att förordningen används i enlighet med regelverket och regeringen kommer att noga följa en eventuell implementering av förordningen.

Barnpornografiska bilder är uttryckligen undantagna från tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens tillämpningsområde. Undantaget är generellt och omfattar exempelvis bestämmelserna om meddelarfrihet, rätt till anonymitet och efterforskningsförbud. Det går alltså inte att hävda att bilderna inte får eftersökas p.g.a. att någon försöker förmedla dem till en journalist i publiceringssyfte. Källskyddet gäller med andra ord inte för sådant material som spårningsordern tar sikte på – och bör heller inte göra det enligt vad som följer av svensk grundlag. Det nuvarande kompromissförslaget innehåller också en bestämmelse om att förordningen ska tillämpas på ett sätt som är i linje med fri- och rättigheter och utan att det påverkar grundläggande principer om bland annat yttrande- och informationsfrihet.

Det som i teorin skulle kunna inträffa är att brottsbekämpande myndigheter av misstag kommer över källskyddat material, vilket är en risk som finns även i dag i polisiär verksamhet. I sådana situationer finns regelverk för hur polisen bör befatta sig med materialet. Vid ett eventuellt genomförande av förordningen kommer regeringen att överväga om det behövs kompletterande bestämmelser i den delen.

Det är väsentligt att säkerställa möjligheten att även fortsättningsvis kunna kommunicera säkert. Samtidigt är det inte rimligt att krypterade kommunikationskanaler blir en fristad för att begå grova sexuella övergrepp mot barn. Regeringen och en bred majoritet i riksdagen är beredda att fortsätta en förhandling på EU-nivå enligt dessa linjer. Det handlar om att stärka brottsbekämpningens effektivitet och samtidigt värna samhällets digitala motståndskraft.

Stockholm den 5 februari 2025

Gunnar Strömmer